

KYRKLIGT *Magasin*

NR 3 • SEPTEMBER-NOVEMBER 2023

Roslagens östra pastorat

Hopp & Tro

Guldkorn som ger hopp

I 16 år har Inga-May Peterson arbetat som diakon på ett av Sveriges högst säkerhetsklassade fängelser – Norrtäljeanstalten. Nu går hon i pension och hemma i sin prunkande trädgård berättar hon om sin tid som självvårdare bland några av Sveriges farligaste brottslingar. Av en slump började Inga-May i en av kyrkans miniorgrupper och blev med tiden ledare i församlingen. Tidigt visste hon att hon ville arbeta med människor och när hon träffade en diakonissa i församlingen slog en ny tanke rot. Syster Kersti var en av de mest fantastiska personer hon kunde tänka sig och en dag ville Inga-May bli som hon.

Som 18-åring påbörjade hon diakonutbildningen för att sedan utbilda sig till sjuksköterska. Hon tänkte att lite psykiatri är bra att ha i grunden innan hon blir färdig diakon, men där blev hon kvar i 30 år. Trots en sjukskötersketitel kände hon alltid sig som en diakon i sitt arbete. När det en dag fanns en ledig tjänst som fängelse diakon frågade hennes man om hon inte tänkt arbeta som diakon även på papper. Jo, nu var det dags. I samma stund som Inga-May kom innanför murarna kände hon sig hemma. Inget mer behandlingsansvar med krav på dokumentation, utan tvärtom. Utan anteckningsblocket fick det självvårdande samtalet vara i fokus.

Många har svårt att förstå hennes yrkesval, men Inga-May har alltid sett människan i gråskala. Allt är inte svart eller vitt. Hur tjock än fängelsemuren är, är gränsen härfin mellan att vara innanför eller utanför den. Vem som helst kan hamna där.

Men hur är det att arbeta med människor som utfört de mest gräsliga brott? Inga-May förklarar att hon alltid fokuserat på här och nu. Det som har varit allra svårast är att se alla som inte får de förutsättningar de behöver när de lämnar anstalten. Det finns så mycket potential i människor, men möjligheterna utanför murarna är dåliga.

Trots detta är de goda minnena genom åren många. Aldrig har hon haft så fina samtal som innanför murarna, med såväl intagna som anställda. Att hjälpa en ung klient till insikt om att pengar inte leder till äkta kärlek. Att få vara den första som får veta att en anställd ska bli pappa. Att lära en klient att sy för att han vill laga sin favoritjacka. Eller att under flera år ha samtalat med en klient som varje vecka tycker att livet är ett elände – för att en dag se honom komma in med ett stort leende.

Att få fira gudstjänst i kapellet på anstalten är också bland det finaste man kan få göra. Är det någonstans jag känner Guds tydliga närvaro så är det just där. Samarbetet med teamet i fängelsekyrkan - diakon, präst, pastor och imam – har varit prestigelöst och givande.

Det är alla dessa guldkorn som ger hopp!

TEXT OCH FOTO: ZARAH CUNVIK

NÄRVÄRO HÖMTANKE FÖRKUNNELSE

ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

Besöksadress: Mariagården, Kyrkogatan 4, Norrtälje

Telefon, expedition: 0176-799 00

e-post: rop.bokning@svenskakyrkan.se

Telefon, kyrkogårdsförvaltningen: 0176-799 00

e-post: rop.kyrkogardsforvaltningen@svenskakyrkan.se

Kyrkoherde: Mika Wallander, 0176-774 92

Fastighets- och kyrkogårdschef: Martin Johansson, 0176-799 13

Församlingsherdar:

Väddö församling – Anna Ortner, 0176-524 20

Roslagsbro-Vätö, Estuna-Söderbykarl och Lohärads församlingar
Fredrik Ekström, 0176-765 31

Norrtälje-Malsta församling – Mikael Pålsson, 0176-774 38

Rådmansö, Frötuna församlingar – Jakob Bäcklund, 0176-766 03

Länna, Blidö och Riala församlingar – Anders Elvin, 0176-26 79 74

Kyrkorådet:

Ordförande Hans Augustinsson, 070-829 08 22

Kyrkligt Magasinges ut av Svenska kyrkan, Roslagens östra pastorat och
utkommer med 4 nummer per år.**Ansvarig utgivare:** kyrkoherde Mika Wallander**Tryck:** Bold Printing, Stockholm**Distribution:** som bilaga i Norrtälje Tidning XL**Layout och redigering:** Anneli Ek, kommunikativ

Svenska kyrkan

ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

I Roslagens östra pastorat ingår: Blidö, Estuna-Söderbykarl, Frötuna, Lohärad, Länna, Norrtälje-Malsta, Riala, Roslagsbro-Vätö, Rådmansö och Väddö församlingar

Roslagens östra pastorat
samarbetar med**sensus**

KYRKTANKAR

FOTO:
MARIA SJÖDIN

EN HYLLNING TILL VARDAGEN

Det är just nu som livet pågår
Vill hålla tidens trådar i min hand och jag hör någon som andas
Över vår värld när den var öde och tom
Över vattnet när det var mörkt och kallt
In i inandningens förväntan och utandningens vemod.

Den andningen vill vi kunna bevara
Så att ingenting vissnar och dör
Tomheten skrämmer
Tomhet, idel tomhet – inte är väl allt tomhet?

Men istället måste vi lära oss att andas ut
Det vi inte råder över, den uppgift som inte är vår
Krokigt kan inte bli rakt
Vad man inte har kan man inte räkna

Och andas in möjligheten till en vilsam livsrytm
Skönheten i en puls som slår för det som betyder något
Förtröstan till att friden finns kvar hos oss.

Det är just nu som livet pågår
I växlingen mellan utandning och inandning
Jesus sa: "Allt vad ni vill att människorna ska göra för er, det skall ni också göra för dem"
(Matteusevangeliet kapitel 7 vers 12).

I tacksamhet, glädje och bön över församlingarna i Roslagens östra pastorat
och med önskan om en välsignad vardag.

MIKA WALLANDER, kyrkoherde i församlingarna i Roslagens östra pastorat

Nya på jobbet!

Roslagens östra pastorat välkomnar Iréne och Kristina. Vi önskar dem Guds välsignelse i deras uppdrag!

Iréne Benthe, diakon
i Norrtälje-Malsta och Väddö församlingar

Tre snabba frågor:

Bok eller film: Bok. Det är skönt att sitta insvept i en filt
och läsa en god bok – det ger mig ro.

Kaffe eller te: Te är en av många tecken på gemenskap. Samtidigt som det också är en
vilostund då man råkar sitta själv.

Midnattsmässa eller julotta: Julotta är supermysig. Älskar kliva upp tidigt på
morgonen, och halvvakna, kliva ut i mörka snöiga morgonen för att få veta än en gång,
att Guds son är oss fött – Kristus är oss given.

Kristina Byström, diakon
i Norrtälje-Malsta församling

Tre snabba frågor:

Bok eller film: Jag läser eller lyssnar på bok nästan varje dag.
Film ser jag mer sällan men väldigt gärna. Just nu läser jag en bok jag fick i present
när jag vigdes till diakon.

Kaffe eller te: Kaffe på morgonen o efter lunch. Te på kvällen. Favoritteet är just nu
ett grönt te i mangosmak.

Midnattsmässa eller julotta: Midnattsmässa! Mina favoritkyrkor att fira i är
Uppsala domkyrka och Borgsjö kyrka i Medelpad.

"Bryr sig Gud om hur vi bemöter våra medmänniskor?"

Kortfattat svar: Ja.

Om jag enbart skulle hålla mig till det korta svaret tror jag inte att Kyrkligt Magasins redaktörer skulle bli speciellt glada. De önskar nog ett utförligare svar på frågan så att de slipper fylla ut med en massa bilder och annat (red. anm. nu blev det bilder i alla fall). Jag tror inte heller att ni läsare skulle bli mycket visare på det kortare svaret. Så då får jag helt enkelt förlänga svaret, så alla parter blir nöjda

Ja, Gud bryr sig om hur vi bemöter våra med människor. Hela Bibeln är fylld med exempel, både hur vi ska bemöta varandra och hur vi inte ska göra.

Vi har de 10 budorden där 7 av 10 budord handlar om hur vi ska vara mot varandra. Vi har också den gyllene regeln:

Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem. (Matt 7:12).

Vad betyder det för dig? Jag tänker att vi ska bemöta andra så som vi själva vill bli bemötta helt enkelt. Det gäller bemötandet av alla människor, oavsett deras sociala status eller om vi tycker om dem eller inte. Jesus säger att vi ska älska våra fiender. Det är svårt men man kan börja med att visa dem respekt.

TOBIAS JOHNSON, präst

FOTO: SHUTTERSTOCK

De tio budorden

1. Du skall inte ha andra gudar vid sidan av mig.
2. Du skall inte missbruka Herrens, din Guds namn, ty Herren kommer inte att lämna den ostraffad som missbrukar hans namn.
3. Tänk på att hålla sabbatsdagen helig.
4. Visa aktning för din far och din mor, så att du får leva länge i det land som Herren, din Gud, ger dig.
5. Du skall inte dräpa.
6. Du skall inte begå äktenskapsbrott.
7. Du skall inte stjäla.
8. Du skall inte vittna falskt mot din nästa.
9. Du skall inte ha begär till din nästas hus.
10. Du skall inte ha begär till din nästas hustru, eller hans slav eller slavinna, hans ox eller hans åsna eller något annat som tillhör din nästa.

Källa: 2 Mos 20:2-17, 5 Mos 5:6-21

Fotot på predikstolen i Norrtälje kyrka föreställer stentavlorna med budorden samt Jesu kors. Tillsammans symboliserar de Bibels gamla och nya testamente.

FOTO: LARS LINDGREN

Den barmhärtige samariern

En laglärare ville sätta honom på prov reste sig och sade: "Mästare, vad skall jag göra för att vinna evigt liv?" Jesus sade: "Vad står det i lagen? Hur lyder orden?" Han svarade: "Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela din kraft och med hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv." Jesus sade: "Det är rätt. Gör det, så får du leva".

För att visa att han var rättvändig sade mannen till Jesus: "Och vem är min nästa?" På den frågan svarade Jesus: "En man var på väg från Jerusalems ner till Jeriko och blev överfallen av rövare. De slet av honom kläderna och misshandlade honom, och sedan försvann de och lät honom ligga där halvdöd. En präst råkade komma samma väg, och när han såg mannen vek han åt sidan och gick förbi. På samma sätt med en levit som kom till platsen; när han såg honom vek han åt sidan och gick förbi. Men en samarier som var på resa kom och fick se honom ligga där, och han fylldes av medlidande. Han gick fram och hällde olja och vin på såren och förband dem. Sedan lyfta han upp honom på sin åsna, förde honom till ett värdshus och skötte om honom.

Nästa dag tog han fram två denarer och gav åt värden och sade: "Sköt om honom, och kostar det mer skall jag betala dig på återvägen": Vilken av dessa tre tycker du var den överfallne mannens nästa?" Han svarade: "Den som visade honom barmhärtighet" Då sade Jesus: "Gå du och gör som han!"

Lukasevangeliet 10:25-37

Viggo pekar mot Lohärads klockstapel – en av alla klockstaplar han känner till.

Viggo gillar kyrktorn och klockstaplar

När Viggo var 5 år började han följa med sin pappa Petter när han besökte kyrkor. Nu delar de intresset för kyrkor och Viggo har blivit särskilt intresserad av kyrktorn och klockstaplar.

Vi träffar Viggo, som nu är 7 år, i Lohärads kyrka tillsammans med hans pappa Petter, mamma Sanna och syster Signe.

Han tycker det är roligt att det finns så många olika klockstaplar lite här och var i olika färger.

– Lohärads är gul, Roslagsbro är röd och Estuna är vit, berättar Viggo.

Lohärads klockstapel är Viggos favorit. På lördagar kl 18 brukar det ringa i den, då hör han klockringningen hem till sig och brukar lyssna.

Han har varit och tittat på alla kyrktorn och klockstaplar i pastoratet och berättar att han varit i Singö kyrka.

– Den är röd som vårt hus.

Viggo tycker att klockstaplar är lite läskiga när man kommer nära eftersom han inte tycker om höga ljud, men en bit ifrån går bra.

Utanför Lohärads kyrka visar Viggo sin bok med olika kyrkor samt en fin miniatyr av en klockstapel.

På väg mot Lohärads klockstapel tillsammans med Viggo, Petter och Signe.

Viggo vid Lohärads klockstapel.

Han berättar om när han badade vid Malsta kyrka förra sommaren. Vi pratar om kyrkor som ligger vid vattnet, som Rådmansö kyrka och Länna kyrka. Han berättar också om att han varit vid Vätö kyrka och att det då det ringde i klockstapeln. De satt i bilen och lyssnade den gången.

Efter pratstunden går vi ut och sätter oss på kyrkbänken. Viggo har tagit med sig en bok som är fylld med bilder på kyrkor och klockstaplar. Han kan namnet på alla i Roslagens östra pastorat. Han visar också en miniatyr på Vätö klockstapel som han fått och en fin liten klocka.

När vi avslutningsvis ska ta ett kort på Viggo vid Lohärads klockstapel blir han lite orolig för att det ska börja ringa högt. Pappa Petter förklarar att vi kommer låsa kyrkan. Då är det ingen som kan ringa i klockan eftersom vi läser in knapparna som man trycker på när man vill att det ska börja ringa.

Till sist går vi till klockstapeln och Viggo, med vetskapen om att klockorna inte kommer börja ringa, går ända fram och sätter sig på trappan. Det märks att han tycker att det är spännande!

TEXT OCH FOTO: CAMILLA GUSTAFSSON GLAS

Gissa klockstapel!

Här får du möjlighet att testa din kunskaper gällande de olika klockstaplarna i Roslagens östra pastorat.

Klockstaplarna finns vid Björkö-Arholma kyrka, Blidö kyrka, Estuna kyrka, Frötuna kyrka, Högmarsö kapell, Lohärads kyrka, Länna kyrka, Malsta kyrka, Riala kyrka, Roslagsbro kyrka, Söderbykarls kyrka samt Vätö kyrka.
Rätt svar hittar du på sidan 10.

FOTON: LARS LINDGREN OCH PATRIK JANSSON

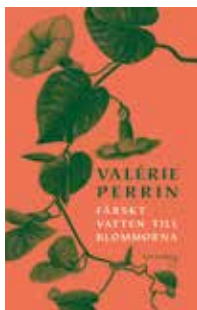

BOKTIPS

Från Anette Grinde, Per-Åke Axelsson och två medarbetare från Biblioteken i Norrtälje – Helena Nordlund och Staffan Engstrand – får du här tips på böcker att läsa. God läsning!

Färskt vatten till blommorna av Valérie Perrin

Violette Toussaint är vaktmästare på en kyrkogård i en liten fransk by. En dag söker en poliskommissarie upp henne med en önskan från hans nyligen avlidna mor. Hon vill bli begravd på kyrkogården bredvid en för honom okänd man. Detta förbryllar honom givetvis och han vill få klarhet i vem mannen är. Violette hjälper honom att söka svar, men samtidigt börjar mannen intressera sig för Violette och hennes förflutna. Violette som numera lever ett stillsamt liv kastas tillbaka i tiden och tvingas återuppleva en tragisk förlust och sorg. Genom nutid och återblickar lär vi känna Violette och hennes livsöde. Det är väldigt få som vet varför hon lever ensam i närheten av kyrkogården. Valérie Perrins bok Färskt vatten till blommorna är hennes genombrottsroman och har översatts till ett 30-tal språk. Den har också nominerats till Årets bok 2023 i Sverige.

Helena Nordlund, bibliotekarie
Biblioteken i Norrtälje

Du får vara hund – tre berättelser om kärlek

av Lise Indahl

Det här är en bok om kärlek så som den kan te sig före tolv års ålder.

Första novellen handlar om Ellie och "jag", två tjejer som går i femte klass. De har spanat in en kille och de är båda kära. Praktiskt, man kan ha känslorna tillsammans. "Hålla ögonkontakt, utan att stirra", läser de i en tidskrift Ellie lånar av sin storasyster. Men verkligheten är krångligare än tidskriftens lättköpta råd.

Frans och Agnes kommer underfund med att det inte är så enkelt att prata i novellen "Kärlekspanik". Frans behöver bara svara ja på hennes fråga om de ska vara ihop. Men att klämma ur sig detta lilla ord ska visa sig vara så svårt. Sedan krånglar Agnes till det. Här lyckas Lise Indahl trolla fram ett jättefint slut.

Sista novellen heter "Du får vara hund" och handlar om två tjejer, Moa och Ester, som har problem med pojkar, särskilt Moa, hon byter hela tiden. Pojkarna hon söker är ändå aldrig ute efter henne. Ester omger sig av varelser som uppskattar hennes närvaro. De är kanske inte så grabbiga. De har någonting annat att erbjuda. Humor och allvar i skön förening.

Staffan Engstrand, bibliotekarie
Biblioteken i Norrtälje

En öändlig väntan av Gaëlle Josse

Det är efterkrigstid i ett litet kustsamhälle i Bretagne. På en klippa spanar Anne ut över havet. Varje dag, varje vaken stund på dygnet väntar hon på att hennes 16-årige son ska komma hem. Men Louis har bestämt sig. Hellre än att återvända till familjen, till modern, styvfadern och småsyskonen, går han i hemlighet till sjöss.

Livet handlar om kärlek och att hitta tillsammans. Alla i gruppen – klanen, familjen, klassen, arbetsgruppen – behöver stå ut, respektera varandra för vad man är. Hur lätt är det, även om man vill? Att säga: jag älskar dig, jag lovar - och sen alltid göra det, eller sen upptäcka det omöjliga i ett löfte. Hur förhåller man sig till det? Hur lätt eller svårt har vi att tala om saken? Det är ju lättare att förhålla sig och förstå den andra om man lyssnar på vad den har att säga, men hur ska det gå till om personen aldrig talar, aldrig berättar hur hen känner? Hur talar tystnaden?

En öändlig väntan är öändligt vacker. Den är skriven med värme, innehåller frågor att begrunda men är ändå vilsam att läsa.

Anette Grinde,

bokhandlaren i Roslagens bokhandel vid Lilla torget i Norrtälje

De förlorade minnenas ö av Yoko Ogawa

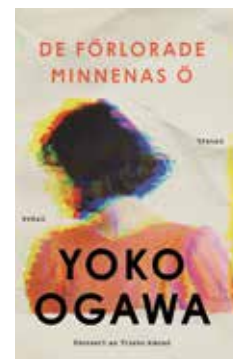
Ibland är det skönt att läsa en bok som man inte till alla delar kan förstå. De förlorade minnenas ö sägs vara en fabel. En fabel ska ju alltid ha en sensmoral, en lärdom för läsaren.

I boken försöker den hemliga polisen på en namnlös ö utplåna medborgarnas minne för att kunna kontrollera människorna på ett totalitärt sätt. Alla fåglar, rosor, konst och böcker ska utplånas och alla likriktas.

I hemlighet försvinner och dödas också människorna på ön.

När böcker bränns bränner man snart människor, som Heinrich Mann konstaterat. Idag känns det kusligt aktuellt med brännande av Koraner, Tanakh och Bibeln.

Jag tror att sensmoralen är att vi ska skydda och bevara vår demokrati och de värderingar som generationer kämpat för. Boken är mångtydig och kan tolkas på många sätt, den ställer krav på oss att stanna upp och inse allas vårt ansvar för ett öppet och fritt samhälle där man också kan motverka de som vill störta vår samhällsordning.

Per-Åke Axelsson,

flitig bokläsare som anser att det är lika viktigt att läsa som att andas

Концерт
Святкуємо День незалежності України
Церква Норртельє
24 серпня О 18:00
Ласкаво просимо!

KONSERT
Vi firar Ukrainas självständighetsdag
Norrtälje kyrka
24 augusti kl 18.00
Välkomna!

Svenska kyrkan
NORRTÄLJE-MALSTA FÖRSAMLING

Svenska kyrkan i din telefon

Svenska kyrkan har arbetat fram två appar till din smarta telefon: **Kyrkguiden:** Använd appen Kyrkguiden när du vill veta vägen till en kyrka när du ska på bröllop, begravning eller dop. Sök via kartan eller kyrkans namn.

I appen hittar du också församlingarnas kalendrar. Du kan skapa en egen kalender med gudstjänster eller konserter du vill gå på och få en påminnelse så att du inte missar något. Lägg in den församling du vanligtvis besöker som favorit så har du alltid koll på vad som händer.

Ladda ner appen från App Store eller Google Play. Appen är gratis. Du kan också hitta Kyrkguidengenom att söka på "Svenska kyrkan" i App Store eller Google Play.

Kyrkan – en app för barn

I "Kyrkan" får du besöka en kyrka för att bland annat spela på orgeln, hålla vatten i dopfunten och måla ett kyrkfönster. I appen finns också tre korta filmer om dop, begravning och vigsel. Appen Kyrkan erbjuder inga köp inuti appen och är helt fri från reklam.

Du laddar ned den där du hittar andra appar till din telefon eller surfplatta, sök på "Kyrkan" eller "Svenska kyrkan".

VI ÄR SOCIALA – BÅDE
I KYRKAN OCH PÅ NÄTET!

Vill du veta vad som händer i din församling – välkommen att besöka Roslagens östra pastorats hemsida www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat

På hemsidan finns en kalender med gudstjänster och övriga verksamheter.

Varje fredag publiceras en annons i Norrtälje Tidning där veckans gudstjänster finns med.

På facebook-sidan, Roslagens östra pastorat, kan du följa verksamheterna i text, bild och film. Du kan även se filmerna på pastoratets YouTube-kanal RÖST i Svenska kyrkan.

Vem gör vad i församlingen?

Inom Svenska kyrkan finns många yrken och en del av dessa kanske är självklara, så som präst. Men vad kan du mer jobba som? I varje nummer av Kyrkligt Magasin kommer vi presentera en yrkeskategori som du kan träffa på inom Svenska kyrkan och i det här numret träffar vi diakonerna Kristina och Iréne.

DIAKON

Kristina Byström, diakon i Norrtälje-Malsta församling

Det började med en barnatro och Kristina visste tidigt att det var diakon hon skulle bli. Det kändes som ett kall. Hon kommer ursprungligen från Hälsingland men flyttade till Stockholm. 25 år gammal började hon studera på Ersta Sköndal högskola, Socionomlinjen med diakonal inriktning.

Under hela sitt yrkesliv har hon mestadels arbetat med socialt arbete. Barnomsorg, sjukhuskurator i psykiatri på Danderyds sjukhus, kurator på kirurgen och chef för den psykologiska katastrofledningen på Södersjukhuset är platser som Kristina arbetat på innan hon började som diakon i Norrtälje-Malsta församling.

– Jag har upplevt kallet väldigt starkt och att Gud har varit oerhört tydlig med mig. De gånger som jag har satt ner hämlarna och sagt nej, för det har jag gjort några gånger, så har jag upplevt att Gud visat väldigt tydligt att ”Stopp och belägg, du ska vara i kyrkan. Det här är din plats och diakon är det du ska vara”, berättar Kristina.

Kristina är anställd som ungdomsdiakon och är samordnare för ungdomsverksamheten i Roslagens östra pastorat. Hon leder en konfirmandgrupp, är ansvarig för Ung ledarutbildningen, har en samtalsgrupp och arbetar även med de mer traditionella diakoniarbetsuppgifterna som själavård, stöd och råd för äldre. Att nätverka i hela Norrtälje kommun med fritidsgårdar och skolor är också en viktig del i hennes arbete.

– Det här med att satsa på ungdomarna och att ha diakoni och själavård för ungdomar – det är så viktigt att det inte går att vara utan. Den psykiska ohälsan som finns i samhället i dag, oron för klimatet, den ekonomiska situationen och att många i dag inte tror på någonting – det gör vårt arbete otroligt värdefullt. Det finns en slags andefattighet och tomhet.

Varje dag har hon betydelsefulla samtal med människor på Mariagården vid Norrtälje kyrka. Häromdagen, då hon skulle äta lunch med några kollegor på stan, ropade plötsligt en kvinna: – Oj, där är tre gröna präster! Varför har ni grönt på er? Kvinnan visste inte skillnaden mellan präst och diakon och hon ville veta mer. (Prästerna bär inte gröna skjortor.)

– Vi hade ett jättefint samtal med henne. Det blir många olika slags samtal där jag kan bidra med min kompetens, min tro, min fasta förvisning om Guds kärlek till var och en av oss och att jag får förmedla det till vem det än är jag möter.

Iréne Benthe, diakon i Väddö och Norrtälje-Malsta församlingar

Iréne är född i Sankt Petersburg i Ryssland och hennes man har jobbat utomlands i många år. De har därför flyttat flera gånger och bott i Ryssland, Polen, Belgien och nu i Sverige.

Hon utbildade sig först till kläddesigner, därefter läste hon till beteendevetare och till sist till diakon.

– Jag har judiskt ursprung. Mina föräldrar är judar och det är så jag fostrades, inte ortodoxt men traditionellt. När jag kom till Sverige och hörde talas om Jesus på ett nytt sätt, läste jag bibeln och förstod att Nya testamentet är en naturlig fortsättning på det Gamla testamentet. Jag förstod för min del att Jesus är Messias. Så jag är en judinna som tror på Jesus som Messias och det kallas för messiansk jude, berättar Iréne.

Hon har gått sin egen väg och förklarar att det är en stor skillnad mellan judendomen och kristendomen. Judar väntar ju på sin Messias medan kristna har funnit honom.

I sin roll som diakon i Norrtälje-Malsta församling arbetar Iréne i huvudsak med ukrainska flyktingar eftersom hon kan språket. Hon har också alla andra vanliga diakonuppgifter – andakter på äldreboende, tar hand om människor som kommer och vill samtala, deltar i liturgin i gudstjänsten och även på Mariagårdens språkcafé.

– En gång i veckan har jag ukrainskt café i Markuskyrkan. Jag är också med på öppna förskolan både i Markuskyrkan och i Väddö församlingsgård. Vill man ha enskilt samtal med mig går det också bra, berättar Iréne.

Det finaste med att vara diakon tycker hon är mötet med människan, att engagera sig, göra skillnad och att man får så mycket tillbaka i en dialog.

– Det jag tycker är fantastiskt är att hjälp kan passera mina händer. Det är inte från mig utan från kyrkan men jag får vara en del av den kedjan och det känns jättefint.

På frågan vad som är svårast i hennes arbete svarar Iréne kriget och det att hon personligen inte kan göra någonting åt det – att få stå i det svåra och lita på Gud att det ska ta slut någon gång.

Hur är det då att ha sitt ursprung i Ryssland och nu möta människor från Ukraina som flytt kriget och samtala med dem?

Iréne berättar att flyktingarna förstår att hon kommer från Ryssland men hon har aldrig stött på något fientligt.

– De bara kommer med öppen famn och är så tacksamma att vi finns.

TEXT OCH FOTO: CAMILLA GUSTAFSSON GLAS

Diakoni – kyrkans omsorg

Diakoni är kyrkans omsorg om medmänniskan och skapelsen, ibland kallas det också kyrkans sociala arbete. Det handlar om att genom delaktighet, med respekt och i ömsesidig solidaritet möta människor i utsatta livssituationer. Grunden för arbetet är Guds kärlek, som den möter oss i Jesus Kristus.

Diakoni uttrycks genom kärlek till medmänniskan, gemenskap, värnandet om skapelsen och kamp för rättvisa. Vi ska som kristna ställa oss till förfogande i allt arbete för det goda och kärleksfulla i världen och i kampen mot ondska och destruktivitet. Diakonin är en del i en process vars yttersta mål är harmoni och helhet hos individer, grupper, samhällen och skapelse. Därför ber vi som kristna: ”låt Ditt rike komma”.

Ett gott samhälle präglas av omsorg om medmänniskan och skapelsen.

Diakoner och präster arbetar under tystnadsplikt.

Diakoner i Roslagens östra pastorat:

Iréne Benthe, tel 0176-774 98 - församlingsdiakon

Kristina Byström, 0176-774 99 - församlingsdiakon

Eva Romar-Heimdahl, tel 0176-774 44 - finsktalande, församlings-/sjukhusdiakon

Clara Lundén, 0176-26 79 77 - församlingsdiakon

Katarina Norlin, 0176-774 95 - församlings-/fängelsediakon

FOTO: KRISTINA LIDELL/IKON

KYRKOGRÄDSFÖRVALTNINGEN INFORMERAR...

Vad ingår i begravningsavgiften

– och vad bekostar man själv

Begravningsavgiften är en skatt som alla som är skrivna i Sverige betalar.

Avgiften finansierar begravningsverksamheten. Alla som är folkbokförda i Sverige – oavsett religion – och som har en kommunalt beskattningsbar inkomst betalar en begravningsavgift via sin skattsedel.

Begravningsavgiften ska inte förväxlas med kyrkoavgiften som alla medlemmar i Svenska kyrkan betalar, också den via skattsedeln.

Det finns gravplatser till alla som är folkbokförda i Sverige, oavsett religionstillhörighet.

Enskilda personer betalar inte för dessa gravplatser, utan de finansieras med begravningsavgiften. Däremot betalar den enskilde för eventuellt egna tillval, till exempel för skötsel och gravsten.

Enligt begravningslagen ingår dessa tjänster i avgiften:

- * gravplats eller motsvarande på allmän begravningsplats under en tid av 25 år
- * gravsättning inklusive gravöppning, återfyllning och iordningställande av öppnad grav
- * transporter från det att huvudmannen övertagit ansvaret för stoftet till dess att gravsättning har skett, med undantag av transport för gravsättning utanför huvudmannens¹ område, om inte transporten beror på ett avtal om tillhandahållande av särskilda gravplatser
- * kremering
- * lokal för förvaring och visning av stoftet samt
- * lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler.

¹ Huvudman i Norrtälje kommun är Svenska kyrkan och har ansvaret för all begravningsverksamhet oavsett trostillhörighet.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Gravskick – val av gravplats

Det finns idag fem olika alternativ: Enskild gravplats för kista eller urna, askgravplats (urngravplats med förbetalad skötsel), askgravlund, minneslund eller spridning av aska i naturen. Här reder vi ut de olika begreppen.

Att ha en gravplats att besöka och vårda är för många människor en viktig del i sorgarbetet. Besöken vid graven skapar rutiner i vardagen och dit går många när det är Alla Helgons dag eller andra högtider. Tänder ljus, lämnar brev eller lägger dit en krans. På så sätt känner många att de

fortsätter att ge omsorg och vårdar minnet av våra saknade.

Kistgravplats (*alla):

Begravning sker i en kista vid egen plats som markeras med t.ex. gravsten. Anhöriga medverkar vid jordsättning och utsmyckar platsen enligt egna önskemål.

En kistgrav kan rymma upp till fyra kistor och det går också att gravsätta urnor i en kistgrav. Efter nedsänkning återfylls graven. Gravkullen bibehålls ett år innan den jämnas till marknivå och ytan återställs. Då kan gravsten och eventuell blomlåda monteras. Jordbegravning måste ske inom 30 dagar efter dödsfall. En eller flera gravrättsinnehavare ansvarar för bl.a. gravens skötsel.

Urngravplats (*alla):

Avlidna kremeras och begravs i urna vid egen, markerad plats. En urngrav kan rymma upp till sex stycken urnor och gravsättning av urna måste ske inom ett år efter kremering. Anhöriga bokar gravsättning. En eller flera gravrättsinnehavare ansvarar bl.a. för gravens skötsel. Gravrättsinnehavaren bestämmer om en gravvård ska sättas upp på gravplatsen, t.ex. i form av gravsten. Anhöriga utsmyckar platsen enligt egna önskemål.

Minneslund (*alla):

En gemensam gravplats av anonym karaktär, där askan grävs ner, utan att platsen markeras. Nedgravning utförs av kyrkogårdsförvaltningen under värdiga former, utan närvaro av anhöriga. Möjlighet att beställa gravvård t.ex. gravsten/minnesplatta finns inte. Besökare får medverka till utsmyckning med snittblommor och ljus på anvisad plats.

Askgravlund (*Norrtälje, Väddö, Blidö):

Enkelt uttryckt är det en form av minneslund, men med namn på den avlidne. Anhöriga har möjlighet att närvara vid nedsättningen, där askan gravsätts i ett biologiskt nedbrytbart hölje och det finns möjlighet att köpa till en namnskytt. Vill du sätta blommor eller tända ett ljus finns en gemensam smyckningsplats. Askgravlund ger minneslundens frihet från skötselansvar men utan minneslundens krav på anonymitet.

Askgravplats (*Norrtälje):

En gravplats som påminner om en askgravlund med en kollektiv karaktär, gemensam smyckningsplats och utan skötselansvar. Skillnaden är att gravsättning sker med begränsad gravrätt, som i detta fall innebär att anhöriga kan gravsättas bredvid varandra. Askan gravsätts i ett biologiskt nedbrytbart hölje och anhöriga får närvara vid gravsättningen. Namnplattor kan ordnas av förvaltningen mot en avgift. Besökare får smycka med snittblommor och ljus på anvisad plats.

*finns på dessa kyrkogårdar i Roslagens östra pastorat

Att sköta om en grav

Olika typer av stenar och gravyr kräver olika mycket underhåll. Även blommor kräver olika mycket underhåll.

Du måste själv bestämma om du vill sköta din anhöriges gravplats eller om du vill att kyrkogårdsförvaltningen ska ta hand om gravskötseln.

Minneslund, askgravlund, och de allmänna ytorna på kyrkogården vårdas av kyrkogårdsförvaltningen och det bekostas av begravningsavgiften som är en skatt som alla som är skrivna i Sverige betalar.

De individuella gravplatserna ute på våra kyrkogårdar, de som vanligast pryds med en gravsten, vårdas av den som är gravrättsinnehavare. Den avlidnes dödsbo utser gravrättsinnehavare, ofta den närmast anhöriga.

Skötsel av gravplatsen ingår inte i kyrkoavgiften, som alla Svenska kyrkans medlemmar betalar, inte heller i begravningsavgiften.

Som gravrättsinnehavare kan man välja att antingen sköta om gravplatsen själv eller köpa skötseljänsten hos kyrkogårdsförvaltningen.

Det som kräver skötsel är själva gravstenen, gräset runt omkring den och dekorationerna som exempelvis kan bestå av en rabatt eller en grusad yta med stenram.

Kyrkogårdsförvaltningen ansvarar för att hålla kyrkogården i ett ordnat och värdigt skick, men också för att kyrkogården ska vara en säker plats.

FOTO: ALEX GIACOMINI/IKON

Kyrkogårdsförvaltningen Roslagens östra pastorat

Telefon: 0176-799 10. E-post: rop.kyrkogardsforvaltningen@svenskakyrkan.se

KYRKORNA i Roslagens östra pastorat

För flera år sedan började vår presentationsresa runt i Roslagens östra pastorats 19 kyrkobyggnader. Alla har sin speciella karaktär och sin egen historia. Vi kommer återigen presentera dem närmare och i detta nummer berättar vi om Malsta kyrka och Singö kyrka.

FOTO: LARS LINDGREN

FOTO: LARS LINDGREN

Malsta kyrka

Malsta kyrka är en liten medeltida kyrka som daterats till slutet av 1200-talet. Det är en typisk salkyrka som har behållit sin ursprungliga plan utan att byggas ut eller höjas vilket ofta skett med medeltida landsortskyrkor. Vapenhuset tillkom i mitten av 1400-talet och under andra halvan av 1400-talet gjordes de nya valven. Sedan dess har inga större förändringar skett.

Invändigt är kyrkan sparsamt dekorerad. Väggar och valv saknar målningar förutom 20 stycken invigningskors, konsekrationkors. När katolska kyrkor invigdes gjordes tolv kors på väggarna, ett för varje apostel. Kyrkan har alltså invigts vid minst två tillfällen. Korsen har fem olika utseenden men det är svårt att datera dem.

I mitten av 1700-talet skedde stora förändringar invändigt då altartavla, predikstol, bänkar och läktare kommer från denna tid. Det var Johan von Brehmer, en inflytelserik adelsman som bodde på Degarö säteri, som bekostade renoveringen. Läktaren bär hans vapen och användes av von Brehmer och hans gårdsfolk. Ingång skedde via en dörr mitt på västra gaveln. Under 1800-talet gjordes en trappa invändigt och dörren gjordes om till ett fönster som murades igen helt vid restaureringen av kyrkan 1931. Fönsternischen syns på läktaren och är sedan gaveln putsades om 2019 markerad på fasadens utsida. Fasaden fick då även ett mer ursprungligt utseende där putsen följer stenarnas form.

Singö kyrka

Singö kyrka är pastoratets äldsta träkyrka och uppfördes 1753 som en knuttimrad korskyrka men redan på 1500-talet finns ett träkapell omnämnt på ön. Skärgårdslivet var hårt och med knappa ekonomiska resurser vilket präglade kyrkans enkla utformning. 1895 genomfördes en omfattande renovering av kyrkan då karaktären ändrades helt men 1964-65 gjordes en restaurering som syftade till att återställa kyrkan till ett mer ursprungligt utseende. Ytterpanelen och fönstren är från denna tid och invändigt frilades timmerväggarna. Stilmässigt är kyrkan idag blandad men grundplanen och proportionerna har inte ändrats utan de är ursprungliga vilket är unikt.

Singö kyrka har en del intressanta inventarier som skänkts från andra, mer välbärgade församlingar. Oftast var det äldre föremål som inte längre användes som skänktes. Mest iögonfallande är det medeltida altarskåpet som ursprungligen satt i Harg kyrka men som kom till Singö över havet med hjälp av fiskare och sjömän år 1761. Skåpet är välbevarat och har mycket av originalfärgen och förgyllningen kvar. Det tillverkades i Lübeck på 1490-talet. Varje år stängs skåpet under de sista veckorna av fastetiden, för att åter öppnas under påsken.

I kyrkan finns även en senmedeltida mässhake i grön sammet och som är rikt broderad på baksidan. Troligtvis skänktes den på 1800-talet från Roslagsbro kyrka. Betydlig nyare är dopfunten från 1965 som är gjord av lokal Singömarmor.

KERSTIN MUNDT, fastighetspecialist

Digital rundvandring

Vill du titta in i någon av Roslagens östra pastorats kyrkor?

Sommaren 2021 gjorde vi en pilgrims cykling mellan Roslagens östra pastorats alla altare. I varje församling och vid varje kyrka gjordes en livesändning på vår Facebooksida, som vi nu delar med oss av. På pastoratets hemsida www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat hittar du en film från varje kyrka. Du kan även gå in på hemsidan via QR-koden.

KYRKOGRÅDSFÖRVALTNINGEN INFORMERAR...

Vi söker anhöriga till gravsatta på våra kyrkogårdar

Kyrkogårdsförvaltningen har satt upp skyltar på vissa gravplatser med uppmaningen "Släktingar eller bekanta ombedes kontakta kyrkogårdsförvaltningen" i enlighet med de administrativa rutiner som finns för att leta rätt på gravrättsinnehavare.

Före den 1 april 1991 fanns ingen skyldighet för gravrättsinnehavare att anmäla sitt gravrättsinnehav till kyrkogårdsförvaltningen/församlingen. För att möjliggöra för den eller de närstående som önskar anteckna sig som gravrättsinnehavare till gravplatsen vill kyrkogårdsförvaltningen komma i kontakt med er.

Får inte kyrkogårdsförvaltningen kontakt med någon intressent kan gravplatsen komma att betraktas som återlämnad. Det kan medföra att gravanordningen tas bort.

Listor på de gravar som saknar innehavare finns uppsatta på anslagstavlan vid respektive kyrka. Du/ni kan också ringa kyrkogårdsförvaltningen för mer information, tel. 0176-799 10 måndag-torsdag 9.00-12.00 eller e-post: rop.kyrkogardsforvaltningen@svenskakyrkan.se alternativt post till adress: Kyrkogårdsförvaltningen, Box 15, 761 21 Norrtälje.

Källa: Kyrkogårdsförvaltningen

FOTO: SHUTTERSTOCK

FOTO: KANNEL EK

Söndagsvandringar

Söndag 27 augusti, Söndag 24 september, Söndag 29 oktober
Söndagsvandringar med frälskarkransen.

12.15 Samling i Mariagården efter högmässa i Norrtälje kyrka.
(Alla välkomna oavsett deltagande i högmässan eller ej). Introduktion till pilgrimsvandring och gemensam fika med kaffe/te, smörgås och kaka.

13.00 Vandringen börjar från Mariagårdens entré, tillbaka senast kl 14.30. Ingen föränmälan, alla välkomna!

Pilgrimsledare: Anna Humlesjö Marklund
Stigfinnare: Per Zethelius

Retreat i Markuskyrkan

Lördag 27 november kl 10-19

Pilgrimsretreat i Markuskyrkan.

En heldag i lugn och ro som vi tillsammans fyller med vila, egen tid, andakt och gemenskap, med frälsarkransen som inspiration.

Frivillig avgift (60 kr) för lunch och fika.

Dagen avslutas med mässa kl 18.00.

Anmälan till: rop.bokning@svenskakyrkan.se, 0176-799 00

Retreatledare: Anna Humlesjö Marklund

Håll utkik på hemsidan www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat och Facebooksidan "Pilgrim Roslagen" där vi informerar om pilgrimsvandringar som äger rum i Roslagens östra pastorat.

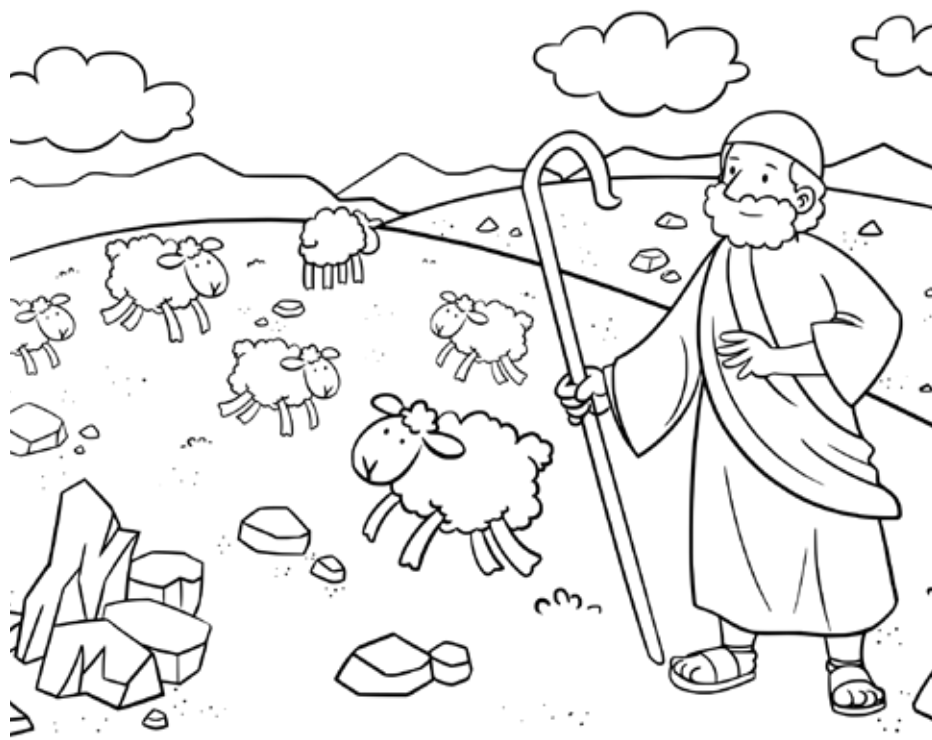

FÄRGLÄGG HERDEN OCH HANS FÅR

Herren är min herde, ingenting skall fattas mig.
Han för mig i vall på gröna ängar,
han låter mig vila vid lugna vatten.
Han ger mig ny kraft
och leder mig på rätta vägar, sitt namn till ära.
Inte ens i den mörkaste dal
frukar jag något ont, ty du är med mig,
din käpp och din stav gör mig trygg.
Du dukar ett bord för mig i mina fienders åsyn,
du smörjer mitt huvud med olja
och fyller min bägare till brädden.
Din godhet och nåd skall följa mig
varje dag i mitt liv,
och Herrens hus skall vara mitt hem
så länge jag lever.

Psaltaren, psalm 23

Rätt svar till frågorna på sid 5:

1. Estuna kyrka. 2. Malsta kyrka. 3. Blidö kyrka. 4. Länna kyrka. 5. Högmarsö kapell. 6. Riala kyrka. 7. Björkö-Arholma kyrka. 8. Frötuna kyrka. 9. Vätö kyrka. 10. Söderbykarls kyrka. 11. Lohärads kyrka. 12. Roslagsbro kyrka

BAKOM VARJE
SIFFRA FINNS
EN MÄNNISKA

Över 100 miljoner människor är på flykt och 300 miljoner människor är i behov av humanitärt bistånd.

Genom ditt stöd bidrar du till att människor får mat, skydd, rent vatten och sjukvård vid en humanitär kris, din gåva bidrar också till psykosocialt stöd och andra insatser så att människor och samhällen kan resa sig starkare efter krisen. Tillsammans med lokala partner ser vi till att din gåva kommer till användning där den behövs som mest just nu.
Din gåva gör skillnad!

Tillsammans gör vi skillnad. Din gåva gör det möjligt.

SWISHA
DIN GÅVA TILL
123 014 98 72
BG 5584-3478

act
Svenska kyrkan

Foto: IKON

Foto: Kristina Byström

Foto: Privat

BRYR
SIG
GUD?

VARFÖR
HÄNDER
ONDA SAKER
I VÄRLDEN?

KOMMER
JORDEN ATT
ÖVERLEVA?

VEM
KAN JAG
LITA
PÅ?

Foto: Pixabay

Foto: Kristina Byström

Foto: Privat

Foto: IKON

Foto: IKON

Foto: IKON

KONFIRMATION ÄR PÅ RIKTIGT!

Konfirmation handlar om frågor och ämnen som vi ofta inte pratar om i andra sammanhang. Konfirmation handlar om livet, om det som är äkta och genuint, om liv och död, glädje, tro, sorg och hopp, om det omöjliga som blir möjligt, om det som verkligen är på riktigt. Konfirmation är på riktigt!

Efter att årets konfirmander har konfirmerats ser vi nu fram emot att bjuda in nya grupper till församlingarna i Roslagens östra pastorat. Konfirmation är för dig som är från 14 år och det finns många olika grupper och inriktningar – även möjlighet för dig som är äldre. Vill du helst gå på vardagar eller föredrar du helger?

Älskar du **snö** eller är du sugen på ett **äventyr**? Vill du åka till **Gotland** eller till **Berlin**? Välj en grupp som passar just dig, kolla QR-koden för mer info eller gå in på www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat.

Anmälan är öppen!

Alla alternativ är kostnadsfria! Anmäl ditt intresse via länken under respektive konfagrupp på hemsidan eller använd QR-koden för att komma direkt till alla olika alternativ.

svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat/roslagskonfa

Foto: Thomas Andersson

TACK VARE DIG!

.....
Detta går din kyrkoavgift till

Dop
Konfirmation
Vigsel
Livet
Begravning

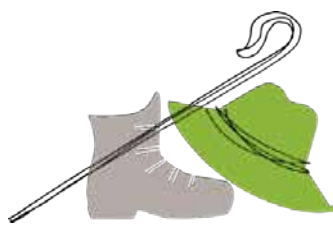

Scouter Bibeläventyret

Skolkyrka **Barn, familj** Läger

Taizéresa **& ungdom** Barnrytmik

Upplevelsevandringar Ledarutbildning
Öppna förskolor Ungdomskväll Lovverksamhet

Pilgrimsvandringar
Kropp & själ

Meditation Retreat Bibelstudium

Uppdrag & omvärld

Internationella grupper
Volontärer
Second hand-butik
Språkcafé

Krishantering Familjerådgivning
Enskilda samtal

Kyrkor & lokaler

Sjukhuskyrka Fängelsekyrka

Morgonmessa
Andakt **Gudstjänster**
Präst & våffla Högmässa Gud & spagetti
Gudstjänst på serviceboenden Musikgudstjänst
Mässa med små & stora
Allhelgona, Påsk, Jul
- Årets stora högtider

Barnkörer
Konsserter
Musik & körer
Vuxenkörer

Finskspråkig verksamhet
Caféverksamhet Syföreningar
Soppluncher **Mötesplatser**
Träffar för daglediga

Självvård

Diakoni
- **Samtal & stöd** Hembesök

.....
Vill du bli medlem i Svenska kyrkan, kan du bli det nu!

Fyll i talongen och skicka till Roslagens östra pastorat, Box 15, 761 21 Norrtälje
eller kom till Mariagården, Kyrkogatan 4 i Norrtälje (bredvid Norrtälje kyrka). Tel 0176-799 00

ANMÄLAN OM INTRÄDE I SVENSKA KYRKAN

Personnummer:..... Namn:.....

Adress:..... Tel.....

Datum och namnteckning:.....

Svenska kyrkan
ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT